

PROLETARCI VSEH DEZEL, ZDRU!

Izida vsakega 7., 15., 22. in 30. v mesecu. — Uredništvo in upravljalstvo: Ljubljana, Karla Marksa trg 2. — Naročnina znaša mesečno Din 4.—.

LETO III.

Ljubljana, petek, 15. februarja 1924.

Štev. 6.

Proletarijatu Jugoslavije!

(Proglas izvrševalnega odbora Centralnega Radniškega Sindikalnega Odbora Jugoslavije.)

Sodrugci delavci!

Plenarna seja Centralnega Delavskega Sindikalnega Odbora Jugoslavije, ki se je vršila 27., 28. in 29. januarja t. l., se je bavila z mnogimi vprašanji, ki posredno ali neposredno tangirajo interese delavskega razreda. O vseh teh vprašanjih je seja napravila potrebne sklepe in direktive. Preko našega organa se bo dostavilo vsem organizacijam in sodrugom te sklepe in direktive; dostavilo se jim bo tudi poročilo o tej seji. Plenarna seja je konstatirala mnoge slabe strani našega sindikalnega pokreta in naglašala potrebo, da se v bodoče z vsemi silami vrže na posel, kako bi se iste čim prej popravile. Cel naš sindikalen pokret stoji ta mah pred neodoljivo nalogo svoje organizacijske in duševne konsolidacije. To je vprašanje, kateremu morajo naše sindikalne instance, organizacije, funkcionarji in člani obračati največjo pazljivost.

Nikoli nam niso bile bolj potrebne jake in močne sindikalne organizacije, organizacije, izdelane na čvrstem temelju razredne borbe, proletarskega centralizma in proletarske demokracije, z visoko razredno zavestjo in solidarnostjo, borbena voljo in disciplino, moralo in požrtvovanjem. Nikoli nam bolj nego danes niso bili potrebni agilni in požrtvovalni funkcionarji in borci, ki hočejo vso svojo silo in voljo žrtvovati za razvijanje in jačanje naših organizacij.

V teh trenutkih se položaj delavskega razreda v Jugoslaviji vse bolj slabša na vseh poljih. Kapitalistična reakcija ruši po gotovem planu vse ono, kar je doseglo jugoslovansko delavstvo v težkih borbah in z velikimi žrtvami v pogledu svojega ekonomskega, socialnega, političnega in kulturnega dviganja. Življenje najširših slojev jugoslovanskega delavstva postaja vedno težje. Vprašanje obdržanja gole eksistence je postalo najpomembnejše vprašanje teh slojev. V nobeni deželi ne obstoji tako brutalen sistem kapitalistične eksploatacije in politične reakcije, kakor pri nas. Nikjer ni beda delavskega razreda večja od one pri nas.

Pogoji dela delavskega razreda se otežkočajo na celi črti. Zaslužki se manjšajo in delavni čas se podaljšava v vseh podjetjih, kljub odredbam takozvanega socialnega zakonodajstva v Jugoslaviji. To zakonodajstvo se kljub vsem svojim nedostatkom in zmotam skoro nikjer ne uporablja; še več, ono se povsod sabotira od strani organov državne oblasti, kateri so poklicani, da ga upoštevajo. Socialno zakonodajstvo se lahko popolnoma uveljavi samo tam, kjer so delavske organizacije močne in jake.

Vsa teža današnje privredne in finančne krize, katere vlada v Jugoslaviji, je zvaljena na jugoslovanski proletarijat. Jugoslovansko delavstvo danes strahovito trpi od brezposelnosti, katere razsaja v mnogih podjetjih, kakor tudi vsled sirašne druginje, ki vedno narašča. Z ene strani brezposelnost, a z druge strani druginja delajo, da je življenje najširših slojev proletarske mase naše zemlje postalo skoro nevzdržljivo.

V državi se vodi od strani kapitalistov taka industrijska, finančna in davčna politika, katere ustvarja najstrašnejšo ekonomsko in socialno bedstvo proletarskih mas in izziva neposredno ekonomsko propadanje i vseh drugih siromašnih družabnih slojev. Kapitalistični razred teži za tem, da vse posledice današnje industrijske krize zvali na proletarske in druge siromašne mase.

V tem smislu je jugoslovanska buržuazija s sistemom izrednih zakonov in mer, z reakcijo na celi črti, oropala jugoslovansko delavstvo vseh njegovih političnih in meščanskih pravic. Nesramna eksploatacija, kakor ekonomsko in industrijsko izsesavanje, se vrši samo tam, kjer ni mogoč noben odpor od strani onih, ki so žrtve te eksploatacije in tega izsesavanja. Vsled politične in socialne reakcije z ene in organizatorične in duševne razcepanosti proletarskih sil z druge strani se je jugoslovanski buržuaziji posrečilo, da jugoslovanski proletarijat polisne z vseh njegovih ekonomskih in političnih pozicij.

Sodrugci delavci!

Kaj je naša naloga v tej težki situaciji, v kateri se nahaja naš razred? Hočemo-li prekrižati roke, pustiti borbo in se udati na milost in nemilost sodbi? To je nemogoče! Mi tega ne smemo storiti! Vsako odrekanje borbe, kakor tudi vsaka ravnodušnost napram borbi so samo v prid naših razrednih protivnikov. Proletarci se morajo boriti. Ako se ne borijo, ne morejo živeti. Danes so naše organizacije, organizacije v sestavi C. R. S. O. J. ne jake in slabe. Pred vsem, one ne obstojajo povsod, kjer bi bilo potrebno da obstojajo. Z največjim naporom onemogočuje buržuazna reakcija ustvarjanje naših organizacij v mnogih krajih Jugoslavije, kakor so Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Vojvodina

in s precejšnjim delom Hrvatska in Slavonija. Ali velika krivica pada tudi na naše sodruge, ker niso do danes napravili vse ono, kar bi morali v pogledu stvarjanja naših organizacij tam, kjer je to mogoče.

Ustvarjajmo povsod nove in ojačujmo naše stare organizacije! To je sedaj naša največja in najsvetejša dolžnost. V teh sodbonosnih dnevih, katere preživlja naše sindikalno gibanje, ni največji revolucionarni borec oni, ki razsipa prazne revolucionarne fraze, ampak oni, ki ustvarja in dviga organizacije delavskega razreda, oni, ki zbira in organizira razbite proletarske sile in jih pripravlja za borbo.

Pa ni zadosti samo ustvarjati organizacije. Te organizacije je treba prosvetno in duševno vzdigniti, razvijati pri njih duh akcije in borbenosti. Prosvetno delo se mora tedaj vedno vršiti. Naše sindikalno gibanje se mora razširati kvantitativno in kvalitativno.

Iz tega izhaja, da je ena najglavnejših naših dolžnosti razširati in jačati naša sindikalna glasila. Ta glasila morajo delovati na razvoju in jačanju razredne zavdnosti in borbenega duha v proletarskih masah, ki se nahajajo v naših organizacijah. Ona morajo biti ne samo vodje naših borcev, nego tudi obenem vzgojitelji. Ona pa bodo tem velikim nalogam odgovarjala, ako bodo njeno delovanje vse naše organizacije in vsi naši sodrugci pravilno razumevali in aktivno pomagali. Naš tisk pa nima nobenih drugih sredstev, nego ona, koja jim nudi naše delavstvo. Ako delavstvo moralno in materialno ne podpre svojega sindikalnega tiska, ne bo on v stanju, da služi onim nalogam in ciljem, za katere je namenjen.

V naših sindikalnih organizacijah je zavladala apatija. Mnogo naših starih borcev ni več na aktivnem delu. Velike mase delavstva so pasivne, ali pa stoje v obče zunaj naših organizacij. To je žalostni pojav. Potrebno je, da se čim prej otresemo te škodljive apatije in ravnodušnosti. Brez borbe in akcije proletarijat kot klasa moralno in duševno razpada. Trenotni neuspehi in porazi nas ne smejo plašiti in vreči v očajanje. Očajanje je znak slabosti. Medtem pa ima proletarijat, kljub temu, da je trenutno slab, v sebi neizčrpljivo moč in energijo ne samo da brani svoj položaj, nego da se i bori za svoje končno osvobojenje izpod kapitalističnega jarma.

Sodrugci delavci!

Pred nami stoje sedaj velike in težke naloge. Naše sindikalne organizacije je treba organizirano, duševno in aktivno dvigniti na višino, na kateri bodo v stanju, da izpolnijo ono, čemur so namenjene. Princip nepomirljive razredne borbe bo vedno glavni princip našega celokupnega dela. Naš cilj ni samo borba za ureditev ekonomskega in socialnega položaja delavskega razreda v sedanjosti, nego borba proti najemnega robstva sploh.

Borbo proti politični in socialni reakciji, katero ne prestane daviti naš sindikalni pokret, morajo nadaljevati vse naše organizacije. Eden od najvažnejših pogojev za dviganje in čvrstitev naših sindikatov je, da bo užival delavski razred naše zemlje vse politične in državljanske pravice in svobode. Sedaj je pridavljen z izrednimi in reakcionarnimi zakoni, kateri mu onemogočajo skoro vsako borbo za zaščito najelementarnih interesov. Pravica koalicije in štrajka je uničena, svoboda shodov in dogovorov je v mnogih krajih naše zemlje ukinjena za delavce, preganjanja delavcev se povsod vrše. Z eno besedo, naše organizacije morajo zavojevati polno svobodo sindikalnega dela in odstranitev vseh onih mer današnjega režima, katere zadušujejo to svobodo. Naše organizacije se morajo založiti z vso silo proti brezposelnosti, ki davi danes delavski razred. V borbi proti brezposelnosti naj bo naša parola: pomoč brezposelnim s strani države in delodajalcev. Od C. O. izidejo specialna navodila v tem pogledu.

Proti težnji kapitalističnega razreda, da socialno zakonodajstvo sabotira in izigrava na škodo delavskega razreda, so naše organizacije dolžne postavili parolo borbe za najpopolnejšo izvedbo in izvrševanje postojčega socialnega zakonodajstva, kakor tudi za izdajanje novega in boljšega. Uspehe naših prejšnjih borb moramo najenergičnejše čuvati in braniti. Naše organizacije se morajo boriti proti vsakemu poslabšanju pogojev dela, proti naduram in podaljšanju delovnega časa. Osemurni delovni dan se mora braniti z vso razpolagajočo silo in se ima delovati tudi na tem, da se stvarne dnevne zvišajo. Zvišanje stvarnih delavskih nadur je najuspešnejše sredstvo v borbi proti današnji strahoviti druginji.

Naše organizacije se morajo boriti tudi proti slabi in škodljivi trgovinski, finančni in davčni politiki vladajočega razreda. Naj posledice današnje težke trgovinske in finančne krize padejo na kapital. Borba proti davkom na delavske plače je ena od naših važnih nalog.

V cilju čim večjega ekonomskega in političnega podjarmljenja delavskega razreda se buržjazija ne poslužuje samo državnega aparata, kateri je v njenih rokah, nego tudi fašističnih organizacij, katere ustanavlja po celi državi. Te organizacije so v prvi vrsti naperjene proti delavskemu razredu in njeni organizirani borbi. Za razbijanje teh organizacij mora organizirati delavstvo svojo aktivno samoobrambo.

Ena od važnih nalog naših organizacij je tudi ta, da obrnejo pažnjo na težak položaj delavske omladine in da njenim naporom v borbi proti kapitalistični eksploataciji pomagajo.

Ono, kar največ koristi aktivni in borbeni slabosti naših sindikalnih pokretov, je fakt razbitih in razkosanih proletarskih sil. Združene delavske sile, združeni sindikati bi bili naravno sposobnejši za akcije in borbe, kakor je to danes. C. R. S. O. J. je, spoznavši važnost edinstva delavskega razreda, napravil vse napore, da bi do tega edinstva stvarno tudi prišlo. On bo tudi v bodoče v tej smeri razvil še večjo delavnost in aktivnost. V praksi se je pokazala velika korist taktike enotne proletarske fronte. To je bil najbolj vidni slučaj pri štrajku mornarjev v Dalmaciji, rudarjev in železničarjev v Sloveniji. Vendar kljub potrebi in koristi stvarjanja edine proletarske fronte za skupne akcije in borbe je G. R. S. J. stalno odklanjal s C. R. S. O. J. delovati za ustvarjanje te fronte. On ni hotel, da se skupno bori proti fašistovskim organizacijam, kakor tudi ne proti ukinjenju Ministrstva Socijalne Politike.

Enotna proletarska fronta nam ni cilj, nego samo sredstvo, s pomočjo katerega se najlažje pride do zdravega ujedinenja sindikalnega gibanja. C. R. S. O. J. je v prošlem letu položil vse svoje sile, da bi prišlo do enotnega sindikalnega gibanja, ker je ta enotnost življenjska potreba celokupnega jugoslovanskega proletarijata. Na žalost pa G. R. S. J. s svojim držanjem v tem vprašanju ni pokazal, da želi edinstva sindikalnega gibanja.

Vendar se mora delo na združenju sindikalnega gibanja v Jugoslaviji kljub vsem zmedam nadaljevati z vso silo. Naj primejo za delo družitve sindikatov mase same v roke! Naj one podvzemajo skupne akcije v cilju edinstva sindikalnega gibanja proti volji onih, ki to edinstvo ne žele.

Sodrug delavci!

Centralna inštanca C. R. S. O. J. bo priložila vse sile na izvedbi in ustvarjenju gorenjih nalog našega sindikalnega gibanja. Ali z ozirom na važnost in težkočte teh nalog ni to dovolj. Potrebno je, da tudi vi vsi z vso svojo silo in voljo pomagajte delu vaše centralne inštanice.

Močno in silno sindikalno gibanje se lahko dvigne in razvije samo tedaj, ako se na tem velikem in težkem poslu zavežemo vsi s trdno voljo, da damo in žrtvujemo vse, kar imamo.

Mi vas radi tega pozivljamo na to delo. Mi vas pozivljamo, da pride te na delo in stopite v borbo, da bi iz naših organizacij napravili to, kar bi one v istini morale biti: naša močna in neustrašljiva obramba v sedanosti in porok našega osvobojenja v bodočnosti.

Živela nepomirljiva razredna borba!

Živelo zaščitno delavsko zakonodajstvo!

Živel osemurni delavnik!

Živelo ujedinenje delavskega sindikalnega gibanja!

Dol s politično in socijalno reakcijo!

Belgrad, dne 3. februarja 1924.

Izvrševalni odbor C. R. S. O. J.

Janko Petaković, Vl. Mirić, Laza Štefanović, Milivoj Kaljević, Milan Grojić, Drago Bukvić, Miodrag Manojlović, Stanko Bogdanović, Stojan Stanković.

Kapitalistična brezvestnost.

Poruhrje so zasedli francoski imperijalisti, da bi z izkoriščanjem tamošnjih rudnikov in tovarn prišli do vojne odškodnine, katero Nemčija ne more in tudi ne plačati. — Nemški kapitalisti so ustavili obratovanje, da bi jezili in škodovali Francozom in delavci so vsled tega spora med nemškimi in francoskimi kapitalisti ostali brez posla in seveda brez zaslužka. Med temi stotisoči brezposelnih, ki žive danes le od malenkostne podpore, ki ne zadostuje niti za kruh, se nahaja tudi veliko število naših državljanov, ki so se izselili, ker jim »domovina« ni mogla dati kruha. V rudnikih so predvsem zaposleni Slovenci, kateri težko trpijo vsled omenjenega spora med dvema grupama kapitala. Vlade drugih držav so tem nesrečnejšem prišlo na pomoč in vsaka je ustanovila za svoje državljane ljudske kuhinje, s katerimi prehranjuje te brezposelne, dokler ne bo spor poravnani in dokler se ne prične zopet obratovati.

Naša SHS vlada pa je dolgo — celo leto te žrtve kapitala pustila, da so poginjali od gladi, ko pa so druge države intervenirale, da mora nekaj ukreniti za svoje državljane, so v Beogradu odredili, da naj se 40.000 brezposelnih rudarjev prepelje v SHS — v domovino. In s tem je 40.000 Jugoslovancev — rudarjev obsojeno na počasno smrt vsled gladi.

Vlada za teh 40.000 delavcev z družinami nima niti dela, niti stanovanj. Brez premisleka so v Beogradu odredili, da se vsakega pošlje v pristojno občino, kjer

naj čaka, da se bo dobilo delo. — Od česa naj ta množica živi, to se v Beogradu niso vprašali. Glavno je, da se jih spravi v SHS, ker v Nemčiji so zastopniki drugih držav, ki se dovoljujejo opozoriti našo vlado na nje dolžnosti, v SHS se ne bo nihče zmenil, če bo umiralo 40.000 družin vsled pomanjkanja.

V kako revščino bodo pahnjeni ti reveži, si lahko vsakdo predstavlja. Prišli bodo v pristojne občine, kjer večina nima nikogar, ki bi se zavzel zanje. Brezposelne podpore, katere so v Nemčiji prejimali, pri nas ni, ljudskih kuhinj tudi ne in 1000 beračev ena občina tudi ne more vzdržati.

Prisiljeni bodo, da bodo hodili od podjetja do podjetja in iskali delo. Prisiljeni bodo, da bodo sprejemali delo po nižjih mezdah kot jo ima danes zaposleno delavstvo in prisiljeni bodo sprejeti 10, 12 urni in še daljši delavni čas. 40.000 broječa armada brezposelnih se bo pojavila kot sredstvo kapitalistov za izsiljevanje nižjih plač in daljšega delovnega časa.

In to je tudi razlog, da jih kapitalisti kličejo domov.

Delavstvo je brez močnih in enotnih organizacij in danes ne more več preprečiti tega kapitalističnega zločina. Poleg že danes brezposelnih dobimo v kratkem novih 40.000 brezposelnih.

Kaj storiti, kako držanje moramo zavzeti napram tem žrtvam kapitalizma, spregovorimo prihodnjik.

Poročilo

o plenarni seji C. R. S. O. J., ki se je vršila 27., 28. in 29. januarja 1924. v Beogradu.

Dnevni red:

1. Poročilo I. O. o svojem delu.
 2. Tolmačenje 20. čl. statuta.
 3. Ujedinjenje strokovnega pokreta in zveze s profesionalnimi internacionalami.
 4. Organizacija tiska.
 5. Pravilnik borbenega fonda.
 7. Dopolnilna volitev članov plenuma.
- Prisotni člani I. O., plenuma in polnomočni delegati Saveza.

a) I. O.: Janko Petaković, Milivoj Kaljević, Milan Grojić, Dragulin Bukvić, Ivan Tomanić, Miodrag Manojlović, Milija Petrović in Gavra Predojević.

b) Člani plenuma: Živoja Jevtović iz Sarajeva, Ladislav Kordić iz Ljubljane, Alojz Brodić iz Broda na S., Stevan Nadj iz Zagreba, Aca Mahić iz Skoplja, Ciril Kolaček iz Novoga Sada, Dimitrija Čulibrković iz Subotice, Jaka Žorga iz Ljubljane, Ivan Makuc iz Ljubljane in Albert Hiebec iz Ljubljane.

c) Zastopniki savezov: za šivače — krojače: Stojan Stanković, za metalce — kovinarje: Budimir Miljutinović, za drvodelce — lesne delavce: Ljubomir S. Milić, za slavnice Mihajlo Perović in Drago Popović kot gost za grafičarje: Blaž de Gregorije iz Osjeka in Milijan Danilović za Savez delavske omladine.

d) za redakcijo: Mihajlo Todorović.

1. seja; 27. jan. dopoldne.

S. Petaković ob 9. uri 50 min. naznaja, da je 21. jan. 1924 umrl v Moskvi s. Lenin, voditelj proletarske ruske re-

volucije. Plenum stoji kliče s. Leninu: Slava mu!

Nato olvarja s. Petaković sejo in pozivlje prisotne na najresnejše delo. Upa, da bo ta seja napravila sklepe, ki bodo koristni za celokupni delavski razred.

S. Bulović predlaga, da se na sejo pozove člane bivšega Centralnega Veča, ss. Lazo Štefanovića, Marjanovića, Mirića in Colovića, kar plenum sprejme.

S. B. Milutinović: Sinoči se je sklenilo, da so delegati savezov na seji na lastne stroške savezov, ali ta vsota se mora odračunati od kvote.

S. Kaljević: To se je pismeno obvestilo vsem savezom. Predlaga v komisijo za določanje dnevnega reda s. Žorga in Kordića, kar se sprejme.

Po posvetovanju predlagala imenovana špeditelj navedeni dnevni red.

S. M. Danilović predlaga, da se doda točka o mladinskem gibanju.

S. M. Grojić: O omladini bomo govorili o priliki diskuzije po poročilu.

S. Petaković objavlja prehod na dnevni red in daje besedo s. Kaljeviću, ki čita poročilo I. O. o delu.

S. M. Grojić čita poročilo blagajne, ker je s. Bukvić momentano zaposlen.

S. B. Milutinović predlaga, da se diskuzija po poročilu preloži na popoldne, da bi prisotnim bilo mogoče poročilo proučiti.

S. J. Žorga podpira ta predlog.

S. D. Čulibrković misli, da bi I. O. moral poročilo dostaviti že preje savezom in članom plenuma, da bi diskuzija bila plodnejša. Predlaga, da se seja nadaljuje popoldne ob 3. uri 30 min.

S. Petaković dá predloge na glasovanje in sprejme se predlog, da se seja nadaljuje popoldne ob 1 uri.

(Dalje prih.)

Janko Petaković slovenskim rudarjem.

(Nadaljevanje.)

Ko smo napravili to paralelo med kapitalisti in proletarci, se moramo vprašati, ali smo mogli v zadnjem boju zmagati?

Brezdvomno je mnogim od vas znano, da morajo delavci, ki hočejo izvajati svoje pravice, biti solidarni in vsi organizirani v strokovni organizaciji. Poleg tega morajo svojo organizacijo materialno tako povzdigniti, da jim ona lahko proži popolno pomoč v času borbe. Vsak sodrug, ki stopa v borbo, štrajk, mora biti pripravljen na vse napore, na glad, na zapor, na odpustčenje z dela itd.

To so v kratkem glavni pogoji za vstopanje v borbo — v štrajk, če se hoče zasigurati zmaga.

Poglejmo, kako je bilo pri vas, ko ste stopili v štrajk!

1. Od vseh zaposlenih v revirjih T. P. D. je bilo organiziranih v Z. R. D. okoli 45%. Nekaj je bilo organiziranih tudi v treh drugih organizacijah, a ves ostalek nad 40% ni bil v nobeni organizaciji. Ta indiferenčnost za organizacijo je organizacijo slabila, ta neorganiziranost je bila vzrok, da ni bilo do konca tiste solidarnosti, kot je bila potrebna, ta neorganiziranost je bila vzrok, da so se mogli pojavljati štrajkbreherji.

2. Članski prispevki od 5 Din mesečno (3 Din slane fisk) niso mogli poslužiti za ustvarjanje stavkovnega fonda. Recimo, da je plačalo 4000 članov po 5 Din mesečno. To znaša skupno 20.000 Din mesečno ali 240.000 Din letno. Izdatki za upravo, fiskovine, podpore, rudarski dom itd. znašajo ne manj 9000 Din mesečno ali 108.000 Din letno. Kaj torej ostane? In po 5 Din ste plačevali šele od novega leta (1923), preje pa samo 2.50 Din. Če bi pa hoteli dajati podpore samo po 10 Din dnevno, bi znašalo za 4000 članov to 40.000 Din dnevno, ali 1.200.000 Din mesečno ali 2.400.000 Din za dva meseca. Materialnih sredstev niste hoteli pripraviti, branili ste se visokih prispevkov in zato ste se težko borili, zato ste bili premagani. Brez sredstev je težka borba. To naj vam služi za bodoče, posebno tistim, ki so se branili proti povišanju članarine.

Sodrug, vi še menda niste pozabili, kar sem vam govoril 1920. leta: Članski prispevki morajo biti taki, da se omogoči zbiranje močnega stavkovnega fonda za boje, za štrajke.

Vzemimo, da bo vsako leto dva meseca stavka. Rudarjev pri T. P. D. je okoli 9500. Če bi hoteli te rudarje podpirati dva meseca, po 10 Din na dan, bi potrebovali nekaj nad 5.675.000 Din. Brez takega fonda bo vsak štrajk težak in opasen, bo vsak uspeh nesiguren. Koliko bi znašal članski prispevek, da bi se tak fond ustvaril? Vsak rudar bi moral dati dnevno 2 Din in v enem letu je stavkovni fond skupaj. In z enim uspehim štrajkom lahko dobi te 2, ampak 10 in še več dinarjev dnevno. Letno leto ste dobili enkrat 7 in drugič 12 kron. Samo polovico tega bi dali organizaciji v štrajkfond, in stavko bi lažje izvedli, bi lažje zmagali.

Uspehi se dosežejo s požrtvovanjem. Kolikor požrtvovanja, toliko uspehov. Kaj in koliko ste žrtvovali dosedaj? 5 Din mesečno, t. j. 16 para na dan. Za tako malenkostno požrtvovanje ste bili tudi poraženi. To vašo nepožrtvovanost je T. P. D. videla in izkoristila. Kdor dela in govori proti temu, da se za borbo zbira dovoljni stavkovni fond, ta je sovražnik delavskega razreda in noče osvobojenja delavstva izpod kapitalističnega jarma. Pravilno se pravi: Kdor ne seje, tudi ne žanje.

Za uspeh v borbi, v štrajku je potrebno skrajno požrtvovanje. Kdor se hoče resno boriti, mora biti pripravljen na vse: da bo trpel pomanjkanje, da bo vržen iz stanovanja, da bo zaprt, pregnan itd. Buržjaziji je lahko; ona razpolaga z dovoljnimi sredstvi, katere je iz nas izčrpala, ona ima pa še drugo, ima tudi oblast, vojaštvo, policijo na svoji strani. Mi nimamo drugega kot svoje požrtvovanje, svojo voljo in svojo strokovno organizacijo. Če še za te ne skrbimo, smo brez vsake obrambe, brez vsake zaščite.

(Dalje prih.)

Širite „Strokovno Borbo“!

Ali si že član „Zveze rudarskih delavcev“?

Mednarodni pregled.

Amsterdamski »Korrespondenzblatt«

objavlja material, katerega je policija zaplenila pri razpustu nemških rdečih strokovnih organizacij. — Dobre zveze morajo imeti Amsterdamci s policijo, da jim daje zaplenjeni material, da ga tiskajo. — No, saj imamo tudi pri nas nekatere policijske liste, ki izhajajo pod drugim imenom, kot delavski.

Anarho-sindikalisti v Franciji

so z revolverji nastopili na shodu komunistične stranke v Parizu, ker je ta stranka razpravljala tudi o vprašanju stanovaljskih najemnin, o draginskih dokladah in zvišanju plač, kar anarho-sindikalistom ni bilo prav. Oni pravijo; stranka naj se briga samo za politične zadeve — za volitve itd., gospodarska vprašanja pa spadajo v kompetenco strokovnih organizacij.

Na shodu komunistične stranke dne 11. jan., kjer je govorila neka učiteljica, ki je preganjana vsled delovanja v strokovni organizaciji, so anarho-sindikalisti pričeli divje streljati, češ na shodu politične stranke se take stvari ne smejo razpravljati.

Francoske strokovne organizacije so centralizirane v C. G. T. U. Anarho-sindikalisti so pričeli z agitacijo, da hočejo avtonomijo po pokrajinah.

Ali ni tudi pri nas dosli zavrednih sodrugov z anarho-sindikalistično ideologijo? Še celo list so nekaj časa imeli.

Zahteve bančnih uradnikov v Parizu.

Za moške uradnike do 22 let 6000 fr.; do 24 let 6600 fr.; do 26 let 7200 fr.; do 30 let 8400 fr. itd., da dobi s 55. letom 10.900 fr. Za ženske uradnice od 5500 do 10.000 frankov. Poleg tega draginske doklade 720 fr., in pa v decembru 13. plačo. Nadalje zahtevajo osemurni delavnik, angleški teden in letno plačan dopust od 15 do 21 dni. — V Franciji so organizirani, zato lahko zahtevajo in bodo dobili. Naši uradniki pa prosijo in moledujejo, zato nimajo nič ali pa kup dolgov. Sicer pa naši delavci niso nič boljši.

Uspel štrajk grafičnih delavcev v Turinu.

Podjetniki so se branili obnoviti tarifno pogodbo. Zato so stopili grafični delavci v štrajk. Štrajk je bil kompakten, tudi fašisti so do zadnjega štrajkali. Podjetniki niso računali na tako enotnost in so popustili. Tarifna pogodba je obnovljena z gotovimi pobojški.

Tudi v Italiji reducirajo železničarje in plače.

Fašistični minister Torre je izdal naredbu, po kateri se bo poleg že izvršene ogromne redukcije ponovno reduciralo v Milanu 200, v Livornu 35 in v Seccu 30 železničarjev. Obenem se znižajo plače, in sicer nižjim kategorijam za 22%, srednjim za 14%, višji uradniki pa dobijo 15% zvišanje plač. — Torre pa vsaj ničesar ni obljubljal, naš Janković pa je obljubil vse, dal pa nič. V Italiji se vrše velike demonstracije, pri nas pa železničarji molčijo, Janković pa govori: Vidite, kako so zadovoljni, samo nekaj hujšakačev je med njimi.

Moč fašističnih organizacij.

Z revolverji, bombami in ricinovim oljem so fašisti spravili v svoje organizacije 7112 organizacij s 777.703 člani. Tako vsej poročajo njihovi listi.

Fašistični teror.

V Bologni so fašisti ubili tri delavce-anarhiste, v Sannicando Garganico dva delavca, v Brescia je bilo od fašističnih strelcev ranjenih več delavcev itd. Se glasi kronika fašističnih nasilstev.

Ker se pa zgodi, da je pri takih nasilnostih ranjen ali ubit tudi kak fašist, je direktorij fašistov sklenil, da bodo ti »invalidi« ali njihovi svojci dobivali državno penzijo. — Pravi invalidi iz vojne pa ne dobivajo nič.

Boj za osemurni delavnik v Belgiji.

V Belgiji se razpravlja v parlamentu o podaljšanju osemurnega delavnika.

Komunisti predlagajo za obrambo osemurnega delavnika generalni štrajk, reformisti pa, »da se podaljšanje delovnega časa pobija z vsemi sredstvi«, kar bo ostalo seveda le na papirju. Reformist Delvigne je na nekem shodu dokazoval, da kapitalisti dovolj zaslužijo pri osemurnem delavniku, važnosti osemurnika kot razredno pridobitev pa ni omenil. Rudarji se strinjajo s parolo komunistične stranke in so za generalni štrajk.

Brezposelnost na Švedskem.

Po statistiki strokovnih organizacij je na Švedskem okoli 25.000 brezposelnih. Med njimi 6000 kovinarjev, 500 elektro-monterjev, 1200 rudarjev, 750 livarjev in 500 lesnih delavcev, ostali so nekvalifikovani.

Dne 1. januarja 1924 so praznovali 25 letnico obstoja švedskega strokovnega pokreta, ki šteje danes nad 300.000 članov. Kot gost je govoril bivši minister Branting, ki je trdil, da če se objavijo v strokovnih organizacijah prevelike difference, je razcep neizbežen.

Brezposelnost na Norveškem.

Število brezposelnih narašča. Dosedaj je nad 20.000 brezposelnih. — Vsled nove carine na živila je draginja zelo narasla. Komunisti so predlagali skupno akcijo, katero so pa reformisti odklonili.

Iz Nemčije.

Boji nemškega delavstva proti podaljšanju osemurnega delovnega časa so se v Porurju, Sleziji in tudi v drugih krajih poostri. V Zgornji Sleziji je izprti nad 60.000 delavcev, ki nočejo sprejeti podaljšanja delovnega časa. — V tekstilnih podjetjih zahtevajo delodajalci, da vsak »Weber« opravlja delo na 3—4 stolih. Kdor se brani, je odpuščen. V Porenju stoji večina podjetij. Stavkujoči v velikih masah navaljujejo na podjetja, kjer delajo stavkolomci, katere straži vojaštvo. Na mnogih krajih pride do krvavih spopadov.

Rudarjem, ki so ostali brez dela, so odtegnili deputatni premog. V znak solidarnosti z rudarji je občinski svet v Haspe dal za podpore izprtim rudarjem 100.000 zlatih mark. Podjetniki hočejo na vsak način podaljšati delovni čas. Nabavili so si dovolj živil, katere pa dajejo samo onim, ki se izjavijo, da bodo delali 10 ur. Nemški finančni minister je razsodiščem, ki so postavljena, da poskušajo mirnim potom rešiti spore med delavci in podjetniki, naročil, da naj gledajo, da se plače delavstva znižajo, ker so višje kakor uradniške v primeri s predvojnimi plačami.

Brezposelnost narašča še vedno.

Dne 1. januarja 1924 je bilo v nezasedenem ozemlju 1.528.000 podpiranih brezposelnih in 862.000 delno zaposlenih. V zasedenem ozemlju pa poldrug milijon nezaposlenih in 850.000 delno zaposlenih.

Prisilno delo za brezposelne so uvedli v Nemčiji. Vsak brezposelni mora sprejeti delo, katero se mu nakaže. Brezposelni kvalificirani delavci protestirajo, reformisti so se postavili na stališče, da mora brezposelni vršiti vsako delo,

Iz Češkoslovaške.

Rudarjem so ob priliki zadnjega mezdnege gibanja v avgustu 1923, ko so štrajkali dva meseca, znižali plače za 9—13%. Sedaj zahtevajo podjetniki ponovno revizijo pogodbe in zopetno znižanje mezd. — Tudi v tekstilni industriji se pripravljajo za spomlad težki boji. — V Kladnem so odpustili 800 rudarjev, ker niso hoteli ob sobotah mesto dosedanjih 6 ur delati 8 in kakor je to zahteval podjetnik. — Brezposelnih je bilo v decembru 53.050. Delno zaposlenih 21.700.

Mednarodni kongres grafičarjev

se bo vršil v Hamburgu, skupno s kongresom nemških grafičarjev.

Za železničarje.

Javen železničarski shod.

Dne 7. februarja je sklicala »Splošna železničarska organizacija Jugoslavije« javen železničarski shod v Mestni dom. Prišlo je okrog 300 železničarjev. Ni veliko za Ljubljano. Mislimo, da gre drugim še precej dobro, zato so rajše ostali doma ali pa kje v gostilni. Prišli so le tisti, ki zares čutijo in trpe železničarsko mizerijo.

Shodu je predsedaval s. Jernejčič. zapisnikar je bil s. Vuk. Prvi govornik s. Makuc je orisal vse krivice, ki so se zgodile nad železničarji, in priklical živo v spomin vse, kar nam je bilo vzeto — vključ velikanskemu plakatu ministra Jankovića, da nam vse ostane.

S. Trškan kot drugi govornik je podarjal, kako se ne izvršujejo naredbe ministrstva, ki bi naj bile v korist delavstvu. O prevedbi na zvišanje plač po tržnih cenah ni duha ne sluha pri južni, na državni se je to zlorabljalo in tam dobivajo sedaj še manj. Povedal je, da če dandanes delavec zahteva kruha, svoje pravice, da mu zato pravijo, da je boljše.

Govoril je še s. Gajeta in s. Prijatelj in še enkrat s. Makuc.

Resolucija, ki jo tu priobčujemo, je bila sprejeta soglasno.

Izvolila se je deputacija iz ss. Makuca, Trškana, Baznika in Jernejčiča, da osebno занесejo to resolucijo na vlado in obrazložijo in pa na Državno upravo južne železnice.

O rezultatu in odgovoru vlade in državne uprave bomo poročali.

Povrh se je sklenilo poslati resolucijo na ministrstvo saobračaja in na vse poslanske klube.

RESOLUCIJA.

Na javnem železničarskem shodu v Mestnem domu v Ljubljani dne 7. februarja 1924 zbrani železničarji vseh kategorij so v oči gled svojega mizernega življenjskega in socialnega položaja sprejeli od centralnega odbora »Splošne železničarske organizacije Jugoslavije za Slovenijo« predloženo sledečo

resolucijo:

A. Bivši južni železničarji in solidarno z njimi državni železničarji protestirajo najenergičneje

1. proti neutemeljenemu zavlačevanju izplačila predumov na nove plače, ki so se pri državni železnici že dvakrat izplačali;

2. proti zavlačevanju prevedbe delavcev bivše južne železnice in ignoriranju naredbe Generalne direkcije državnih železnic št. 7355 od 20. avgusta 1923;

3. proti nepravilni prevedbi delavcev na državni železnici, kjer se je delalo samovoljno od strani načelnikov in se niso upoštevala navodila generalne direkcije in so delavci sedaj oškodovani;

4. proti reduciranju personalnega premoga, ker tri tone nikakor ne zadostujejo za celo leto;

5. proti ukinitvi voznih ugodnosti južnih železničarjev na brzovlakih;

6. proti popolni ukinitvi živilskih vozovnic upokojencem in delni ukinitvi aktivnemu osebju;

7. proti znižanju babiške pomoči na 100 oziroma 50 Din;

8. proti določi, da se izplačuje bolnim železničarjem kot hrana le 70% za čas boleznih ustavljenih rednih prejemkov;

9. proti samovoljnemu ukinitvevanju prostih dni in rednih dopustov od strani posameznih načelnikov;

10. proti nepoštenemu razdeljevanju premogovnih premij;

11. proti ukinitvi inozemskih doklad osebju pri voznjah v Postojno;

12. proti nezakoniti ukinitvi od uslužbencev izvoljene disciplinarne komisije.

B. Nadalje protestirajo vsi zbrani železničarji

proti odpravi osemurnega delavnika in kršenju zakona o zaščiti delavcev;

proti ukinitvi svobode združevanj in zborovanj in svobode stavke;

proti zavlačevanju volitev v bolniško blagajno;

proti zavlačevanju volitev v pokojninski zavod

ter zahtevajo

1. takojšnjo vpeljavo čistega osemurnega delavnika;

2. zopetno uvedbo delavskih odborov in personalne komisije, razpis volitev v bolniško blagajno in pokojninski zavod, svobodo združevanja in zborovanja in pravico stavke;

3. da se takoj izplačala prva dva obroka preduma na plače;

4. da se upošteva razglas bivšega ministra Velizarja Jankovića z dne 31. avgusta 1923, ki je bil javno plakativan in razglašen v vseh časopisih, glasom katerega se zagaranira osebju vse dosedanje pravice in prejemke ter poleg tega še vse nove pravice in nove prejemke, katere bi nudil novi zakon državnega prometnega osebja, ker moramo drugače smatrati, da so liste javno plakativane garancije bile le laž bivšega kraljevega ministra Saobračaja;

5. da se pravice bivših južnih železničarjev, katere so se jim dosedaj neupravičeno ukinjale, povrnejo in razširijo na vse železniško osebje v državi SHS;

6. takojšnjo pravično prevedbo delavcev na južni železnici in revizijo iste na državni železnici;

7. zopetno uvedbo živilskih vozovnic po prejšnjemu sistemu;

8. izplačilo babiške pomoči po tarifu, ki ga določa organizacija babic;

9. da se ukine nova odredba o izplačevanju hranarine bolnim železničarjem in da se izplačuje najmanj v istem iznosu, kot pred 1. januarjem 1924;

10. da ravnateljstvo takoj ukrene, da bodo železničarji lahko razpolagali z določenimi prostimi dnevi in dopusti;

11. da se premogovne premije izplačujejo tistim, ki jih v resnici zaslužijo;

12. da se obnovi izplačevanje inozemskih doklad z dnem ukinitve;

13. da se takoj sprejmejo in izvedejo od »Splošne železničarske organizacije« na ministrstvo saobračaja vloženi naslednji pravilniki: o službeni obleki, o nočnih dokladah, o polnih in selitvenih pristojbinah, o kilometražji;

14. da se uzakoni od »Splošne železničarske organizacije« na ministrstvo saobračaja vloženi Delavski red;

15. da se zvišajo draginske doklade upokojencem na 100% ter draginjskim razmeram primerno vsemu aktivnemu železničarskemu osebju obenem z uvedbo indeksa.

Ako vlada in železniške direkcije ne bodo vrnile železničarjem ugrabljene ugodnosti in jih obenem razširile na celo državo ter upoštevale stavljenе minimalne in upravičene zahteve, izjavljajo na shodu zbrani, da ne morejo prevzeti odgovornosti za razvijanje rednega prometa.

V Ljubljani, dne 7. februarja 1924.

Deputacija železničarjev pri velikem županu Špurnu.

Dne 9. februarja se je zglasila deputacija, obstoječa iz štirih železničarjev, pri velikem županu dr. Špurnu. Makuc, Barnik, Trškan in Sitar. Objasnili so mu vse nedostatke od oktobra dalje, odkar so južni železničarji podpravljeni. Železničarski minister Janković je izdal dva metra dolg in en meter širok plakat, v katerem se med drugim čita sledeče: »Osebje bo obdržalo vse pravice in prejemke, katere je uživalo pod upravo družbe južne železnice, toda ker od danes postane državno osebje, zadobi s tem tudi vse nove pravice in vse nove prejemke in materijalne koristi, katere nudi zakon o državnem prometnem osebju. Z njim bodo vsi novi, povečani prejemki zagaranirani žel. osebju že od 1. oktobra t. l., kakor tudi vsem drugim državnim uslužbencem. Izjavljam, da bodem zelo srečen, da vse uslužbenke nagradim po njihovem delu in zaslugi.«

Povedal smo, kako nas je nagradil. Odvzelo se nam je živilske vozovnice, legitimacije za brzovlake, premog, pred-

Plačaj takoj članarino svoji strokovni organizaciji!

ujme itd. (Glej resolucijo sheda z dne 7. februarja v Mestnem domu.) Gospod veliki župan je obljubil, da bo posredoval, kolikor je v njegovi moči, pristavil pa je, da po gornjem zatrjevanju ministra Jankovića nam pripada ne samo to, kar se nam je odvzelo, temveč tudi ugodnosti, katere uživajo državni železničarji.

Bivši ravnatelj južne železnice in sedanja državna uprava južne železnice.

Skrbimo smo poskusili svojo srečo, da potožimo naše gorje višjim železničarjem na drž. upravi južne železnice. Ali glej ga spaka, gen. ravnatelja Deroko-ta ni bilo slučajno v svoji pisarni. Sprejel nas je višji nadzornik Delinc, sprejel resolucijo, jo pokazal ravnatelju Nacetu. Ko jo je videl in prečital točko: »Nepravilno razdeljevanje premij«, jo je vrnil nazaj, češ da ni upravičen sprejemati in odgovarjati zaupnikom.

Naročil je še, da med delovnim časom, t. j. od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer, sploh ne sprejema, na vprašanje, ako sprejema po delu, o polnoči, nismo dobili odgovora. Ves rezultat je sledeč: Nimamo ne južne, ne državne železnice, nismo ne južni, ne državni železničarji. Smo pa čisto enostavni backi, ki nimamo poguma, da rečemo: dovolj. Gospod ing. Nace nima pooblastila, da razpravlja s svojimi sužnji kot ravnatelj, pogum pa ima, da takoj drugi dan izda preklie, da so pravilno izvoljeni delavski zaupniki neveljavni in da se jih ne pripozna, da se s tem sigurnejše zjednačimo z državnimi železničarji. Da, da, Nace, ti imaš prav, mi železničarji, pa tudi. Pika.

Podržavljeni in prevedeni.

Južni železničar. ti si pa res pomilovanja vreden trpin. Tretjega avgusta lanskega leta si si hotel poboljšati svoje prejemke s tem, da si računal na solidarnost strojevodij na državni železnici. Kaj ne: zmotil si se. Nekateri medalje, ti pa mobiliziran, potem prijava in »salutirübunge«. Potem si bil podržavljen. Nato si dobil na koncu Evrope »modern« službeno pragmatiko. Nato si čakal, potem še malo potrpet, si bil preveden; in še predno je bilo vse to, si dobil za generalnega ravnatelja Deroko-ta in ravnatelja Naceta. Med tem časom, ko se je to vzkonomilo in razglasilo si izgubil še to, kar so ti pustili ti prokleti tlačani Švabi. Sedaj nimaš ničesar drugega več, kakor samo še jugoslovanske matere ime. Vse si dal za brata in domovino, bre —

Ali se, suženj, kdaj spomniš, da je nekje Splošna železn. organizacija, tvoja bojevnica?

Kdo laže — bivši minister Janković ali ravnatelj Bračič?

Ko smo bili podržavljeni dne 1. oktobra 1923, je stalo v posebnem razglasu med drugim to-le:

»Velik je pomen današnjega dne, neizmerne so koristi za bodočnost železničarskih uslužbencev in njihovih obitelji na prevzetih progah. Vse osobe teh prog in posebno Slovenci, ki predstavljajo največji del tega kadra, izkušenega, strokovnega in uporabnega osebja, naj se čuti srečno in zadovoljno, da je v svoji domovini, v svoji svobodni kraljevini doživelo, da vidi, da te privatne, doslej tuje železnice postanejo nacionalne, postanejo državne. S tem, da služijo na njih, bodo oni najboljše služili sebi, svojemu kralju, svoji domovini, vsej državi. Prepričan sem, da boste Vi vsi železničarji pravilno pojmi in razumeli veliki pomen prevzetja prog iz tuje uprave v našo državo in da boste vsi iz svoje udane volje stremeli za tem, da Vam zaupane posle, dolžnosti in službo vršite lojalno, vestno in točno po predpisih. In ni je plemenitejše naloge, nego je ta, da se pod državno upravo, v svoji domovini z zvestim izvrševanjem svojih državljanskih in službenih dolžnosti pripomore napredovanju našega gospodarstva, trgovine, obrti in industrije, pa tudi splošne narodne blaginje! Od tega more železniško osebje samo zase in svoje pričakovati boljših dni in svojega zagotovljenega materijalnega obstanka.

Beograd, 31. avgusta 1923.

Minister za promet:

dr. V. Janković.

Tako minister. Ravnatelj Bračič pa tako:

Ukinjenje inštitucije delavskih zaupnikov južne železnice.

Vsem službenim edincam bivših prog južne železnice!

V svrhu izenačenja delavskega osebja bivših prog južne železnice z osebjem državnih železnice ukinemo s takojšnjo veljavnostjo inštitucijo delavskih zaupnikov, katero inštitucijo je uveljavilo in nanovo uredilo bivše obratno ravnateljstvo južne železnice za svoje območje z uredbo štev. 161. Sl. l. 1920 itd.

Ljubljana, dne 20. januarja 1924.

Direktor v. d. n. Bračič.

Kolikor besed, toliko ironije. Nekaj strašnega te teži v prsih in ti sili v pero, da bi zapisal, češ kaj boste imeli inštitucije še iz časov barbarizma, ukine naj se to — in s tem postanemo vsi enako kulturni, kaj bode, zaupniki, zastopali delavstvo, če vam ni prav, pa idite k vragu, tako — kaj ne, ste si mislili, ko ste podpisali to naredbo. Tudi to je prav, da se spoznamo natančno med brati.

Proti lažnivcem in agentom.

Izjava uredništva.

Ker se vkljub že enkratnemu sporočilu še vedno širijo od strani poznanih agentov vesti, da smo poneverili dopis pod naslovom »Prvo pismo iz Francije« in tudi podpise, Ponavljamo še enkrat, da ti agentje zlobno lažejo po navodilih gotove kapitalistične stranke.

Original priobčenega pisma je v uredništvu »Strokovne Borbe« vsakomur na vpogled o čemur se je prepričal že s. Kačnik iz Trbovlje.

Če pa v pismu navedena dejstva ne odgovarjajo resnici, ni krivo uredništvo, ki iz Ljubljane ne more kontrolirati pisma iz Francije, ampak nosijo odgovornost opisanega stanja v pismu podpisani sodrugi.

Ljubljana, 14. II. 1924.

Uredništvo »Strokovne Borbe«.

Rudarji naprej!

Zadnjič smo povedali, da je sklep parlamenta, da se dá rudarjem 4 Din dnevno in da se sprejme odpuščene v delo, le »Blazev žegen«. Da je to res, je potrdil tudi neki ravnatelj T. P. D., ki je, kakor nekateri listi pišejo, dejal: »Das Parlament kann mich gern haben!« V buržuazni državi vlada kapitalist, parlament je samo institucija, ki meče ljudstvu pesek v oči, da vidijo mesto resnične kapitalistične diktature neko »demokracijo«.

Toda treba si je pravice izvojevati. Tisti parlament, ki se med štrajkom ni ganil za rudarje, je sedaj priznal, da so rudarske zahteve upravičene in da se mora vsled stavke po krivici odpuščene rudarje vzeti nazaj v delo.

Skubic govori posodi, da so rudarji sedaj zadovoljni, ko ni več hujskačev, in da zato ne da 4 Din, ker jih rudarji ne zahtevajo. In odpuščene tudi ne bo sprejel v delo, če tega ne bo nihče zahteval, in sicer energično zahteval.

Rudarji, od vas je odvisno, če boste izkoristili to priliko ali ne. Ali morete z mirno vesljo dopustiti, da ne podvzamete nobenega koraka za obrambo listih žrtv štrajka, ki so se žrtvovali za vse rudarje? Ali imate res toliko preveč, da se nočete zginiti za 4 Din dnevno? Ali vas še premalo bičajo? Treba je, da se zberemo na shodu in da zahtevamo, da se nam izplača od 24. januarja 1924 naprej 4 Din na dan in da se zopet sprejme v službo odpuščeni, ki so brez dela.

Odpuščeni.

Obvestilo in opozorilo rudarjem.

ZRD je med stavko založila pri petih trgovcih nad 50.000 kron kavcije, da so stavkujoči vstrajali v boju. Ta denar ZRD se dobi od trgovcev takoj nazaj, čim bodo posamezniki poravnali svoje dolgeve in člani organizacije bodo s tem denarjem razpolagali in sklepali v kake svrhe naj se uporabi.

Mnogo rudarjev je svoje obveznosti že poravnalo in dolžnost ostalih poštenih proletarcev je, da svoj dolg poravnajo. Posebno neorganizirani so v velikem

število s plačilom zaostali. Ker organizacija ne sme svojih sredstev uporabljati za neorganizirane in ker tudi trgovci nočejo več čakati, bodo ti zakasneli dolžniki imeli nepotrebne stroške, če se bodo pustili tožiti.

Zato svetujemo vsem, da plačajo svoj dolg, z kavcijo se bo pa potem na občem zboru organizacije razpolagalo.

Ker se vkljub opominu s strani organizacije in trgovcev niso odzvali oni, ko so dobili za časa stavke na kredit pri trgovcih živila, jih ponovno opominjamo, da zaostali dolg pri plačilnem dnevu po možnosti poravnajo, da ne bodo imeli nepotrebnih stroškov. Ako se še sedaj ne odzovejo opominu se bo moral dolg iztirjati na njihov račun.

Tekom osmih dni naj se prizadeti zglašijo pri trgovcu ali organizaciji.

Trbovlje, dne 7. februarja 1924.

Dopisi.

Zalog. Zopet nova odredba. »V služaju snega« — je dobila postaja nalog, da si kretniki v postavljalnicah, tako kakor kretniki, kateri so zunaj, snažijo sami sneg od kretnic, ker je izjavila progovna sekcija, da ne da delavcev k snegu. Ali hočejo gospodje tudi pri snegu dobiti premije, kakor pri premogu. Ali Vam ne zadostuje, da varčujejo strojevodje in kurjači, Vam morajo tudi kretniki. Zraven predpisanih signalov dobi kretnik še lopato in pa metlo za sneg. Poleti bodo dobili še kramp in ključ, potem Vam ni treba nobenih drugih delavcev več, ker bodo kretniki sami vse delali. — Ali ste gg. toliko uvidevni, da bodo vlaki delali zamudo brez potrebe. Ker vse ni za vsako postajo. Progovni delavci se smejejo, ker bodo sedaj brez skrbj spali doma, sedaj so preveč zaslužili kadar so bili pri snegu. Zopet-ena dobrota več za delavce, ker si bodo zopet stisnili pas za par lukenj, in se jim ni treba bati, da bi dobili preveč masti. Delavci, dajte se malo bolj zanimati za organizacijo. Ali še ne vidite, kako vam gg. jemljejo grizljaj spred ust? Še takrat, ko bi imeli zaslužiti par dinarjev več v mesecu, takrat se vas pusti doma. Ali ne veste, da dokler ne bode složni, toliko časa ne bode boljše za vas in vaše družine. Torej vsi v organizacijo! Opazovalec.

Maribor. — Pri nas v delavnici imamo par socialpatriotskih mandeljcev, katerim nikakor ne gre v glavo, da sčje brez moči ob grobu nekdanje slave in moči socialne demokracije. Vsaj zadnje ostanke potapljaajoče se barke skušajo še rešiti na vsak način. Med drugim tudi lrdovralno vzdržujejo svoje zaupnike v delavnici. In ti možakarji se tudi izvršno razumejo na svoj posel; glavna njihova naloga je, da se hodijo dnevno klanjat in hlinit načelniku; seveda v imenu delavstva, da celo »in Namen der vernünftigen Arbeiter«, kakor se sami radi izražajo. In čujte, ljudje božji, li gospodje vam pridejo na dan celo s predlogom, seveda tudi »v imenu najbolj naprednega delavstva«, da naj bi se delalo tudi ob praznikih za normalno plačo. Svetujemo vam, »den vernünftigen Arbeiter« — Gradišniku, Krannerju, Lorenzu, Brauchertu in kolikor vas je še, mi delavci tole: V imenu delavstva nikar ne lazite okoli po pisarnah raznih načelnikov — za to nimate nobenega mandala, ker zadnji zaupniki so, kakor je tudi vam znano, odložili svoje dolžnosti. Pri bodočih volitvah obratnih zaupnikov, katere smo pri direkciji že urgirali, bomo pa že poskrbeli, da bodo izvoljeni možje, ki bodo imeli smisla za poverjeno jim mesto in ne bodo slepomišli, kakor to dela »Wurtskessel« gebrochene Akt. Gesellschaft m. u. H. — Gospod poslanec Žebot so na svečnico pridigali strmeči železničarski raji, koliko dobrega so že napravili za ubogo paro ter zviho nastavliali limanice za bodoče, no — volitve. Naj si le nikar preveč ne domišljujejo, sicer znajo doživeti — razočaranje. Zaenkrat pa jim voščimo: dober tek!

Mariborski špartak.

Logatec, 3. februarja se je pri nas vršil žel. shod, na katerem je poročal s. Makuc. Iz njegovega poročila je bilo razvidno, da še nismo na koncu muk in trpljenja. Res je to, kakor je dejal poročevalec, da smo en velik del tudi sami

krivi, lenoba in malomarnost za organizacijo nas je privedla do te strašne situacije, katero danes preživljamo. Delati moraš čezurno delo, ponoči itd. Ali nihče ti noče povedati kaj si zaslužil. Se tisti mesečni izplačilni listek, na katerem je bilo razvidno kaj sem zaslužil in kaj moram sprejeti, so gospodje odpravili iz komeditete, češ kaj bomo pisali tistih par Din, saj tako nič ne dobiš. Včasih smo se med seboj prepirali za komuzem za socializem za narodnjake in klerikalce, sedaj pa samo stiskamo pesti in — molčimo. — Več prihodnjč.

Trbovlje. — Zavedni sodrugi so vzeli nabiralne pole v roke ter šli nabirat za odpuščene rudarje dne 26. januarja 1924 pri plačilnem dnevu ter nabrali: Fric Ig. Doberna, pola št. 18, 191.50 Din; Obrez in Zelič, pola št. 24, 203.75 Din; Zakonšek in Pustak, pola št. 23, 209.75 Din; Franc Baslič, pola št. 25, 179.25 Din; Pirnat in Camer, pola št. 26, 138.25 Din; Kopač Andrej, pola št. 27, 227.50 Din; Volavšek Aloiz, pola št. 15, 125 Din; Kopač in Volavšek, pola št. 14, 158.75 Din. — Ta vsota se je razdelila med sledeče sodr., ki se darovalcem kakor tudi nabiralcem najlepše zahvaljujejo: Aškerc Malevž 105 Din; Hlasten Martin 65 Din; Cizej Miha 75 Din; Rus Jože 55 Din; Bigles Kristi 65 Din; Fridrih Jože 65 Din; Cepin Ivan 85 Din; Žužek Vinko 55 Din; Erjavec Albin 35 Din; Blažič Albin 35 Din; Janc Ivan 35 Din; Janc Roska 35 Din; Kostanjevič Neža 65 Din; Amon Frančiška 75 Din; Kačnik Ivan 55 Din; Brinar Karl 35 Din; Koritnik Leopold 85 Din; Saje Franc 85 Din; Jazbec Ivan 65 Din; Zupan Ivan 65 Din; Ramšek Ivan 85 Din.

ZAHVALA.

Podpisani se najtopleje zahvaljujem vsem sodrugom v Logatcu in centralnemu vodstvu Splošne železničarske organizacije za naklonjeno podporo 350 Din v času moje bolezni.

Logatec, 15. januarja 1924.

Jurjevec Josip.

Izjava.

Podpisani preklucijem obrekovanje napram g. rev. Bole, dne 28. jan. 1924 pri g. Strahu v Sp. Kašlju, kot neresnično in se ga sploh ne spominjam. — Zahvaljujem se g. rev. Bole, da ni napram meni sodnijsko postopal. Obenem se zahvaljujem s. Vr. za iznešeno pridnost, ki je bila izrečena v gostilni.

Pogačnik Ivan
progovni del. Zalog.

IZJAVA.

Podpisane izjavljamo, da ni resnice, kar smo govorile o Angeli Weiss in Vincencu Ambrožiču. Obžalujemo svoje neosnovane govorice in se obema zahvaljujemo, da sta odstopila od sodnijskega postopanja.

Jesenice, 8. februarja 1924.

Fani Smolej, Fani Lazar, Nežka Ambrožič.

SPLOŠNA ŽELEZNIČARSKA ORGANIZACIJA, podružnica ZALOG

priredi svojo

VESELICO

v nedeljo 2. marca 1924 ob 4. uri popoldne v prostorih tovarniške restavracije v Vevčah pri Ljubljani.

Godba, ples, itd. itd.

Vsi na veselico!

VESELICNI ODSEK.

Vabilo.

PODPORNO DRUŠTVO ŽELEZNISKIH USLUŽBENCEV sklicuje za v nedeljo dne 24. februarja 1924 ob 8. uri zjutraj v prostorih društva »SLAVEC« v Narodnem domu v Ljubljani

občni zbor

z dnevnim redom:

1. Poročilo odbora.
2. Določitev podpore in članarine.
3. Volitev novega odbora.
4. Raznoterosti.

Lashnik: Zveza neodvisnih strokovnih organizacij za Slovenijo.

Odgovorni urednik: Vergelj Anton.

Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.